

Ministrstvo za infrastrukturo
Langusova ulica 4

1535 Ljubljana

gp.mzi@gov.si

Ljubljana, 26.01.2022

ZADEVA: POZIV k takojšnjemu reševanju problematike previsokih cen energentov za gospodinjske odjemalce

Na ZPS z zaskrbljenostjo spremljamo razmere na energetske maloprodajnem trgu, saj se število gospodinjskih odjemalcev, ki prejemajo zelo visoke položnice za ogrevanje, povečuje.

Nevladne organizacije smo že jeseni pozvale odločevalce na ravni države, naj se na podražitve energije odzovejo z ustreznimi in takojšnjimi ukrepi, ki bi potrošnikom zagotavljali cenovno dostopno energijo. Takšnih ukrepov še vedno ni, svoj delež k podražitvam pa je med tem prispevala tudi Agencija za energijo z določitvijo novih, višjih tarif omrežnin za distribucijski sistem.

Pozdravljamo sicer odločitev Ministrstva RS za infrastrukturo, da uvede energetske vavčerje, a pri tem opozarjamo, da bi morali biti do finančnih sredstev upravičeni vsi tisti, ki zaradi enormnega povišanja cen ogrevanja ne zmorejo plačati stroškov za energijo. Poleg upravičencev do socialne pomoči in varstvenega dodatka ter upokojujencev z nizkimi pokojninami bi bilo treba v krog prejemnikov energetskih vavčerjev vključiti vse, ki minimalno presegajo cenzus za prejem socialne podpore. Če bodo energetske vavčerji prejemnikom izdani le enkrat v kurilni sezoni, se razmere za gospodinjske odjemalce ne bodo bistveno izboljšale.

K blažitvi posledic bi bilo zato nujno prispevati tudi z znižanjem davka na dodano vrednost in trošarine ter razmisliti o začasni ukinitvi plačila prispevka za proizvodnjo elektrike v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije. Primerljive rešitve za zmanjšanje zneskov na računih bi bilo treba uvesti tudi pri zemeljskem plinu in daljinski toploti.

Primerov dobrih praks v evropskih državah ne manjka. Bodisi davek na energijo bodisi davek na dodano vrednost so znižale Češka, Poljska, Ciper, Italija, Portugalska, Španija, Estonija, Irska, Belgija in Nemčija.

Francija, denimo, z letošnjim februarjem omejuje dvig cen električne energije na največ 4 odstotke (z znižanjem t. i. domačega davka na končno porabo električne energije – TICFE), cene zemeljskega plina pa je po zadnji podražitvi oktobra lani zamrznila do konca letošnjega leta. Poleg tega je 20 odstotkom (5,8 milijona) najbolj ranljivih potrošnikov namenila energetske vavčer v višini 100 evrov, 38 milijonom potrošnikov pa t. i. inflacijski vavčer, prav tako v višini 100 evrov.

Španija je znižala posebni davek na električno energijo za potrošnike in domača podjetja (2,6 milijarde evrov dobička energetskih podjetij je preusmerila na odjemalce) in določila zgornjo mejo za dvig cen zemeljskega plina.

Italija je v zakonu o proračunu za leto 2022 odobrila skoraj 4 milijarde evrov za obvladovanje učinkov zvišanja cen energije, kljub temu se je cena električne energije z letošnjim januarjem dvignila za 55 odstotkov, cena plina pa za skoraj 42 odstotkov.

Zaostrene razmere na energetske trgu so razgalile pomanjkljivosti energetske zakonodaje za gospodinske odjemalce, še posebno glede t. i. skupnega odjema. ZPS odločno podpira etažne lastnike pri zahtevi, da za porabo energentov v gospodinske namene lahko sklepajo pogodbe kot gospodinski in ne kot poslovni odjemalci. Pristojno Ministrstvo RS za infrastrukturo in Agencijo za energijo zato pozivamo k takojšnji ureditvi stanja z izvedbo ustreznih zakonskih sprememb.

S spoštovanjem,

Breda Kutin, predsednica

ZPS Zveza potrošnikov
Slovenije - društvo
Tržaška cesta 2
1000 LJUBLJANA

